

Obnovljivi izvori
energije

Izvori energije

- ▶ Energija – sposobnost tijela za obavljanje rada
- ▶ Učinci energije: toplina, svjetlost, gibanje, zvuk itd.
- ▶ Oblici energije: toplinska, mehanička, kinetička, potencijalna, električna, kemijska, nuklearna
- ▶ Osnovna jedinica za energiju – $1\text{J}=1\text{Ws}$
 - ▶ Najčešće korištena mjera za potrošnju energije je kWh
 $(1\text{kWh}=3,6\text{ MJ})$

Izvori energije

NEOBNOVLJIVI

Ugljen

Nafta

Prirodni plin

Nuklearna fisija

Nuklearna fuzija

OBNOVLJIVI

Sunčeva energija

Energija vjetra

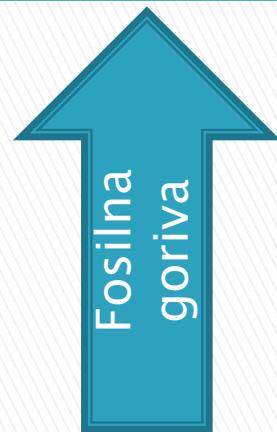
Energija vodotoka

Energija biomase

Toplina zemlje

Energija morskih mijena i
morskih valova

Geotermalna energija

- Ograničena opskrba
- Onečišćuju okoliš
- Uzrokuju klimatske promjene

Uporaba Sunčeve energije

► SUNCE

- središnja zvijezda Sunčevog sustava
- masa= 2×10^{30} kg (milijun puta veće od mase Zemlje)
- Udaljenost od Zemlje 150 milijuna km
- Temperatura na površini Sunca je oko 5760 K
- Snaga zračenja oko $3,8 \times 10^{26}$ W
- Na površinu Zemlje dospjeva 120000 TW (9000 puta više od proizvodnje primarne energije na Zemlji)

- zalihe ugljena
- zalihe nafte
- zalihe urana
- zalihe plina
- godišnja potrošnja energije u svijetu
- godišnje Sunčev zračenje

Elektromagnetsko zračenje

10% UV zračenje

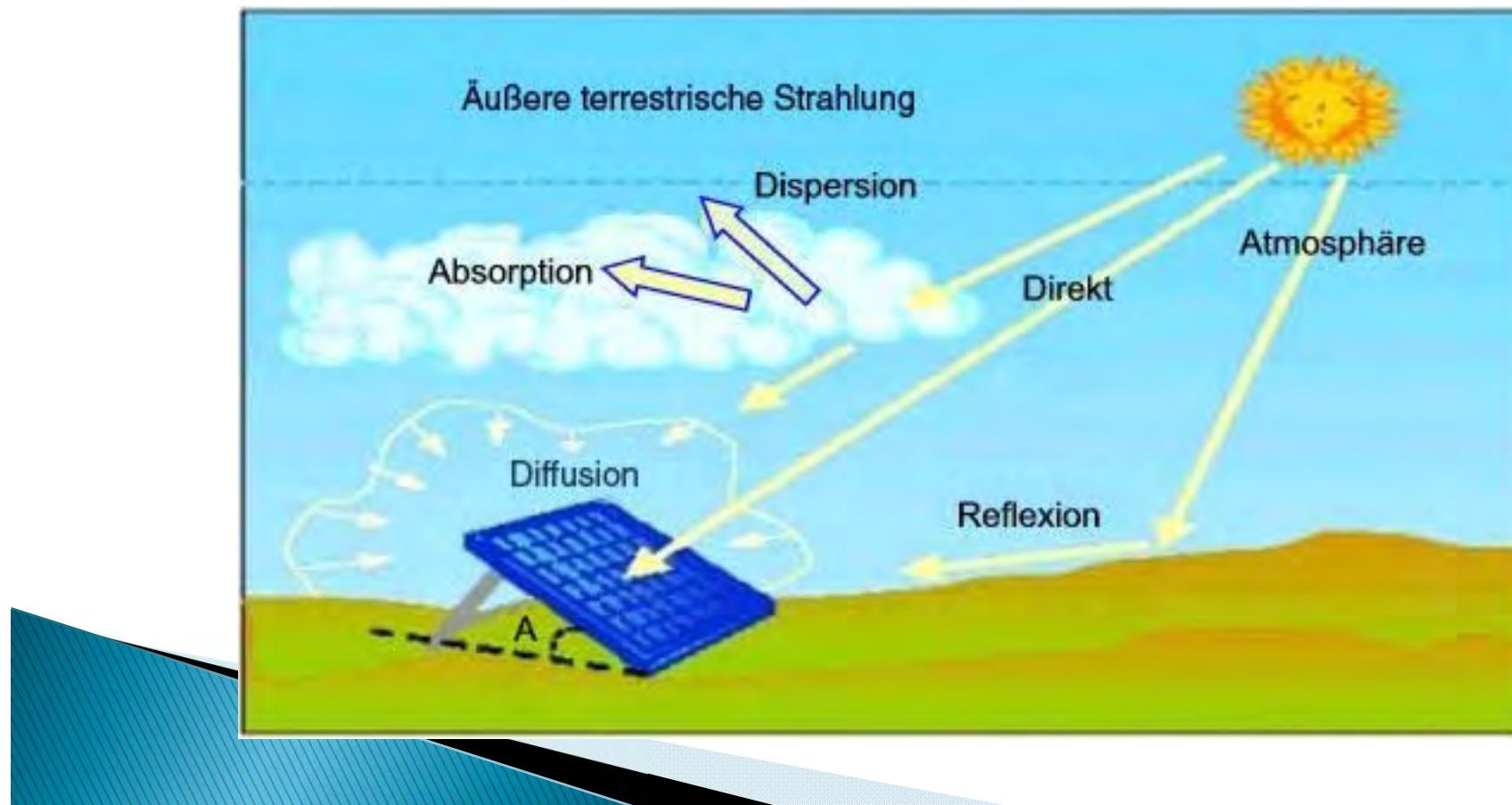
50% vidljivo zračenje

40% infracrveno zračenje

Zemlja

Sunčeve zračenje na površini Zemlje

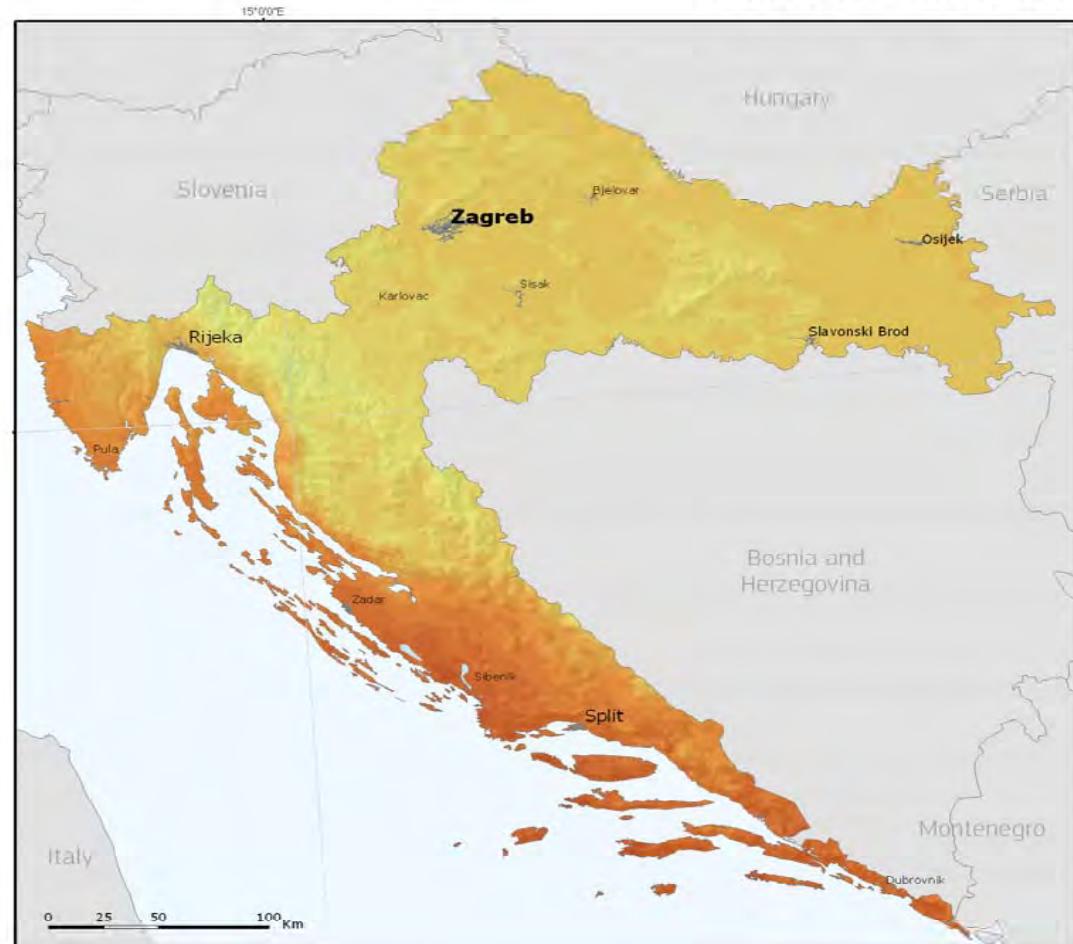
- ▶ solarna konstanta= 1367 W/m^2
- ▶ globalno zračenje: direktno zračenje i difuzno zračenje

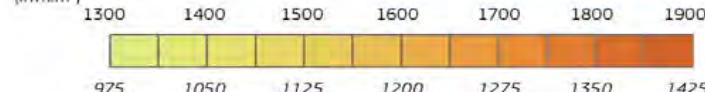
Global irradiation and solar electricity potential

Optimally-inclined photovoltaic modules

CROATIA / HRVATSKA

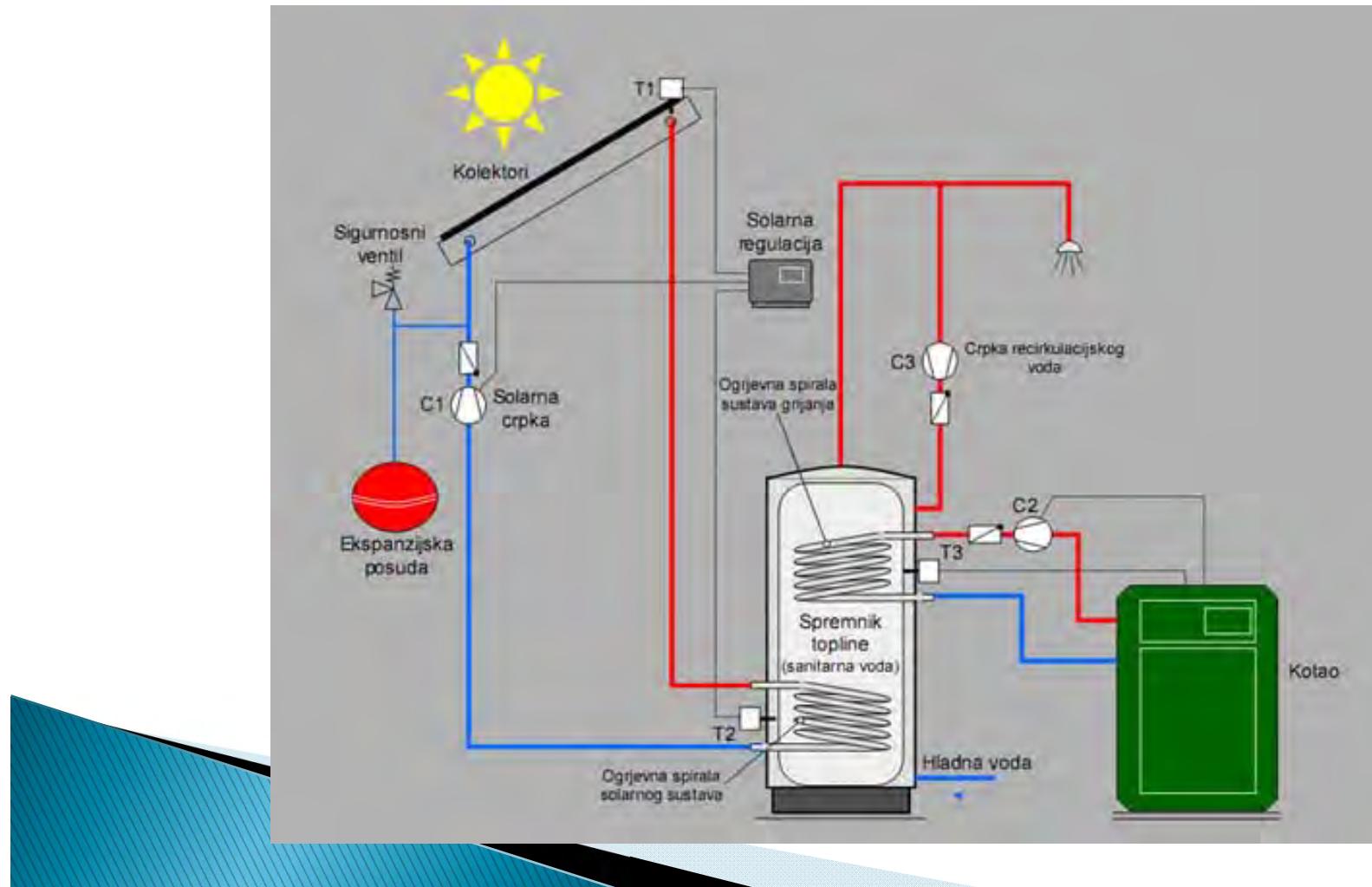
Yearly sum of global irradiation
[kWh/m²]

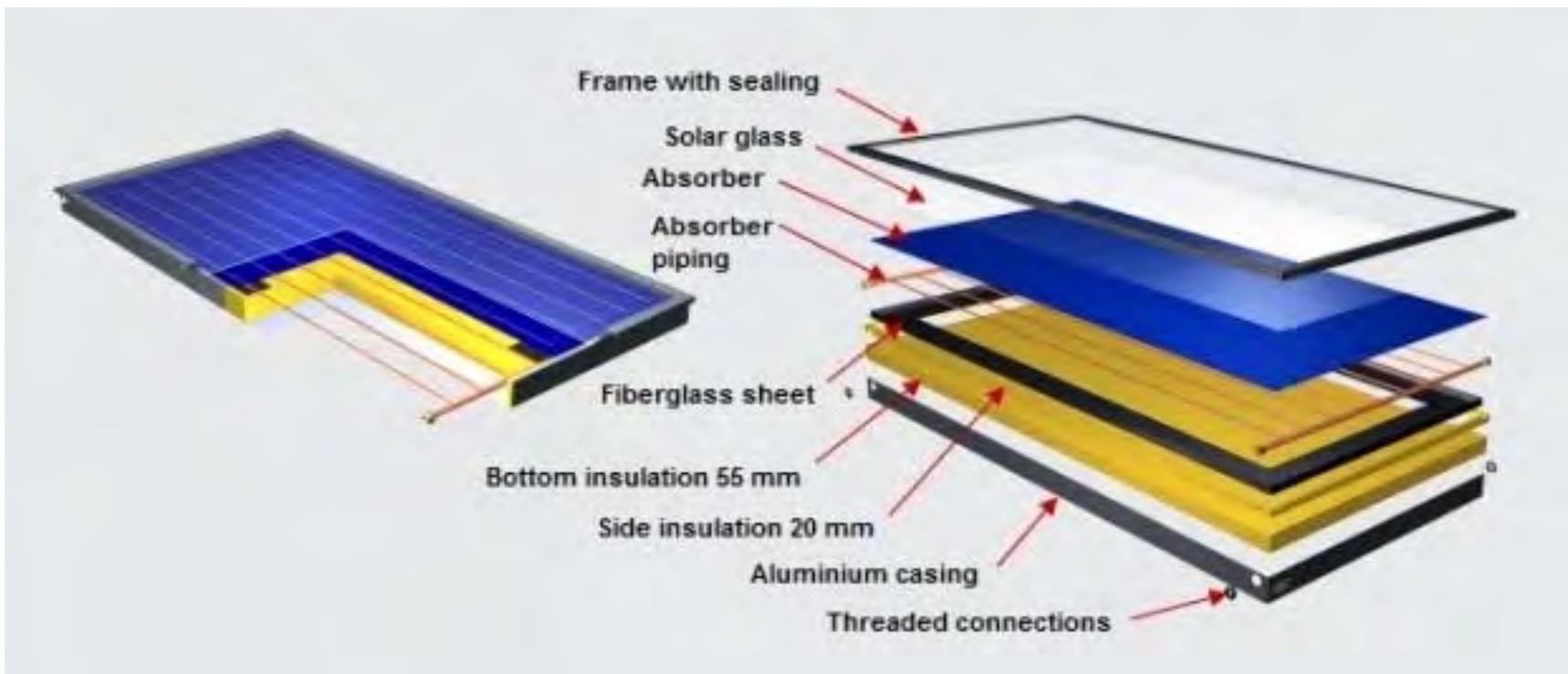
Yearly sum of solar electricity generated by 1kW_p
system with performance ratio 0.75
[kWh/kW_pₜₜ]

Energija Sunčevog zračenja za grijanje i pripremu potrošne tople vode

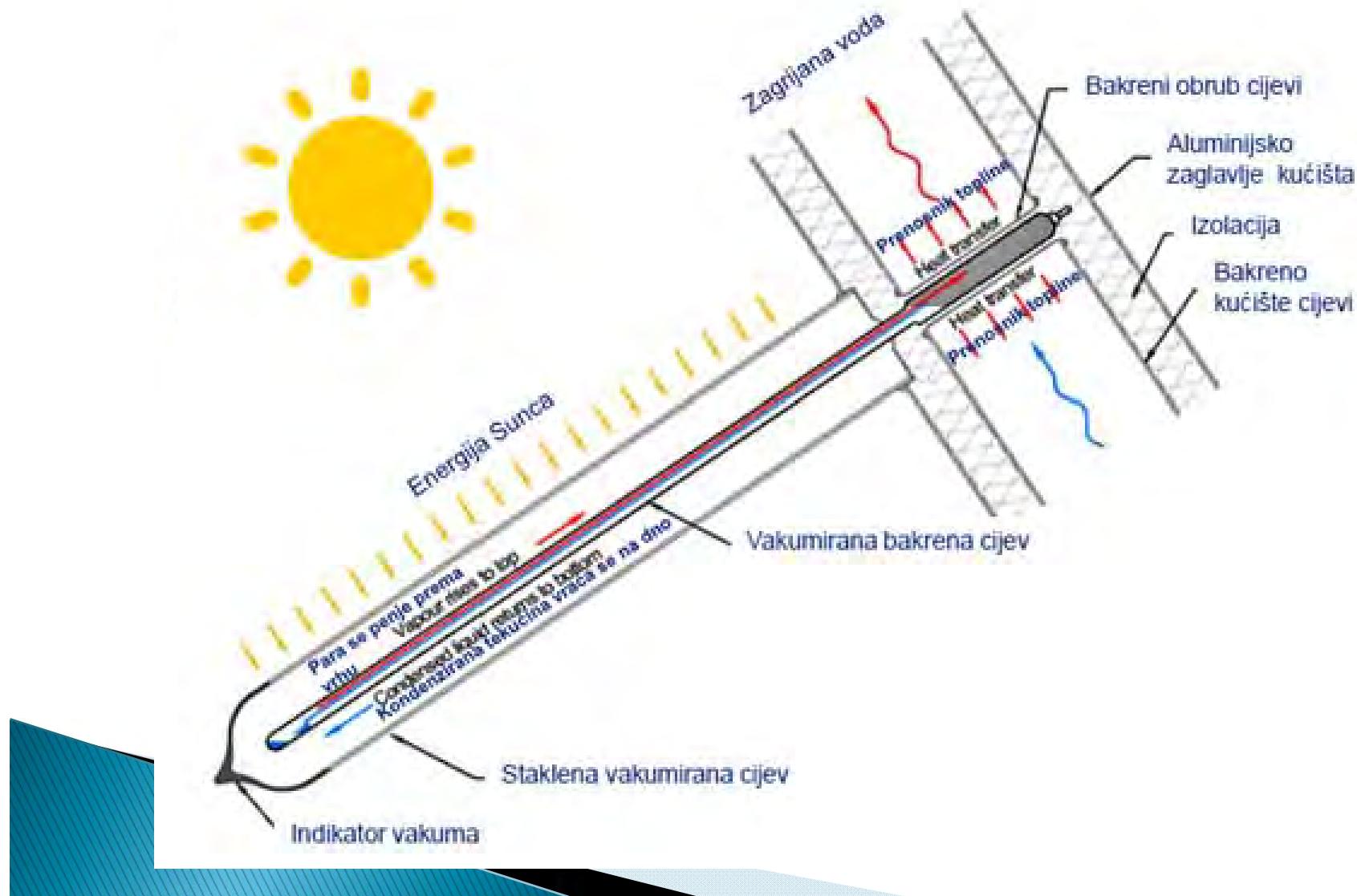
▶ Sunčani toplovodni sustav

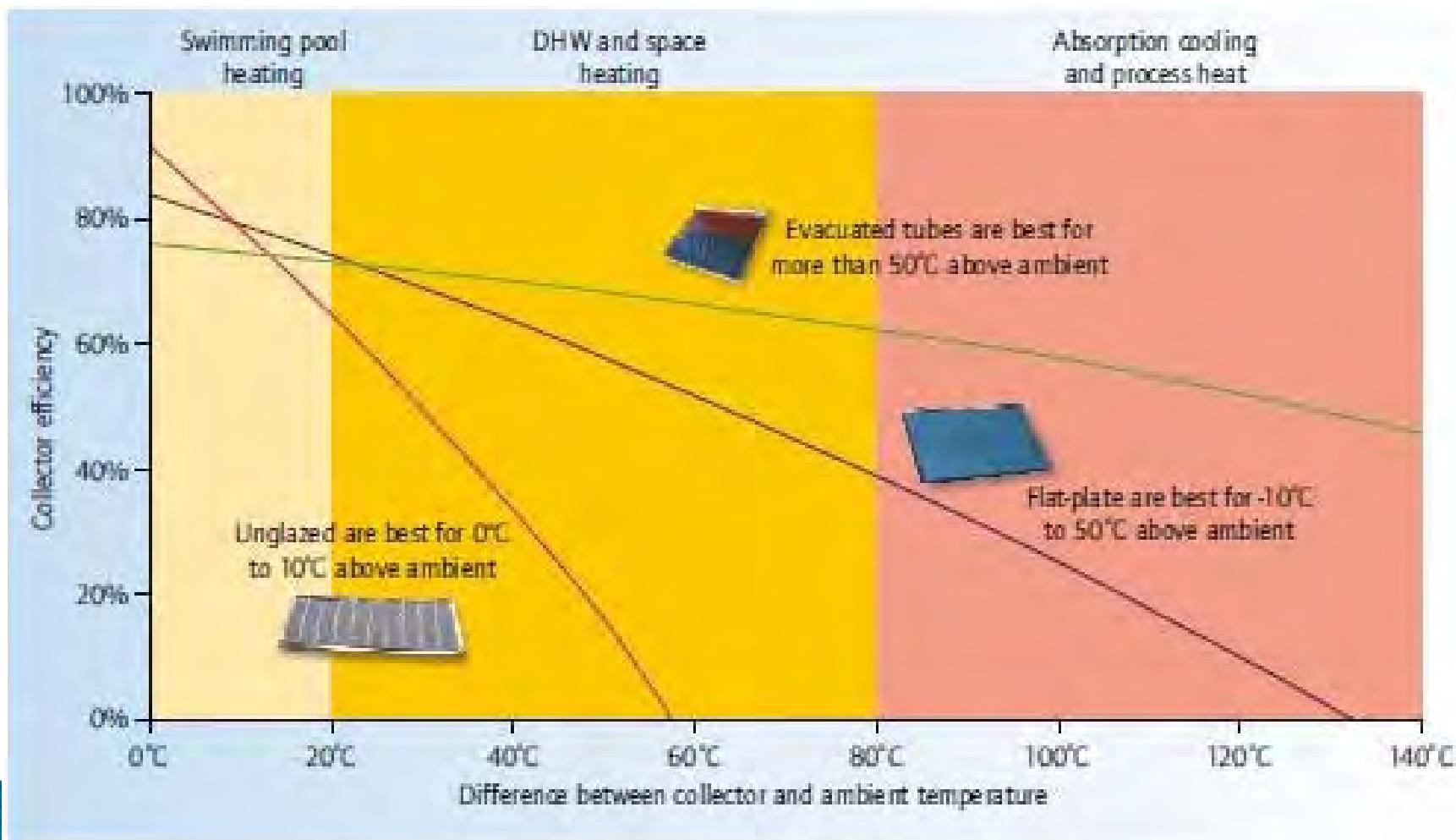
- ▶ Sunčani termalni kolektor
 - pločasti kolektor

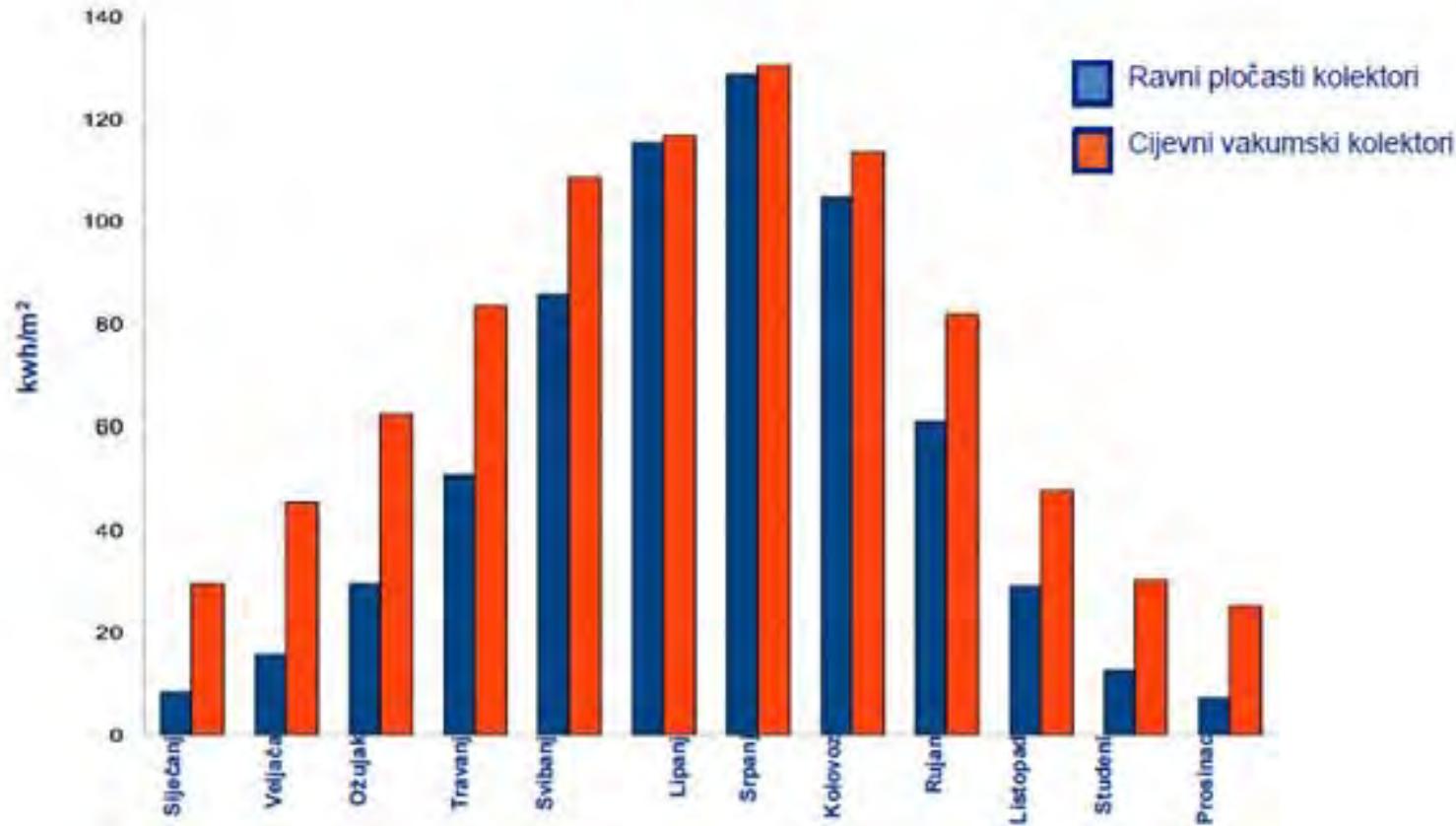
o vakumski kolektor

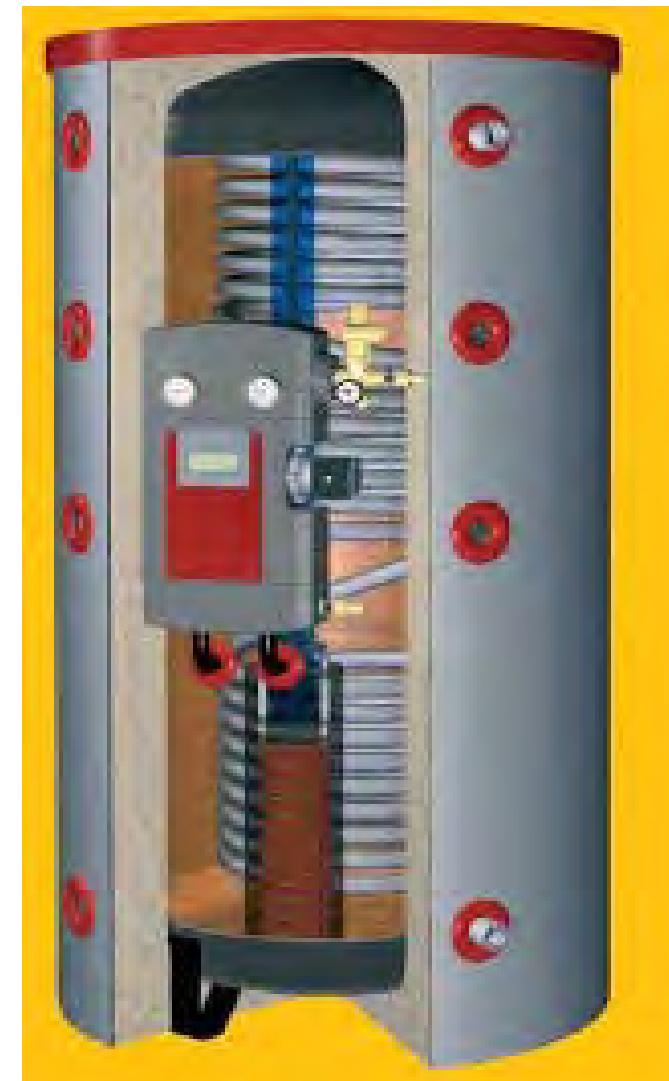
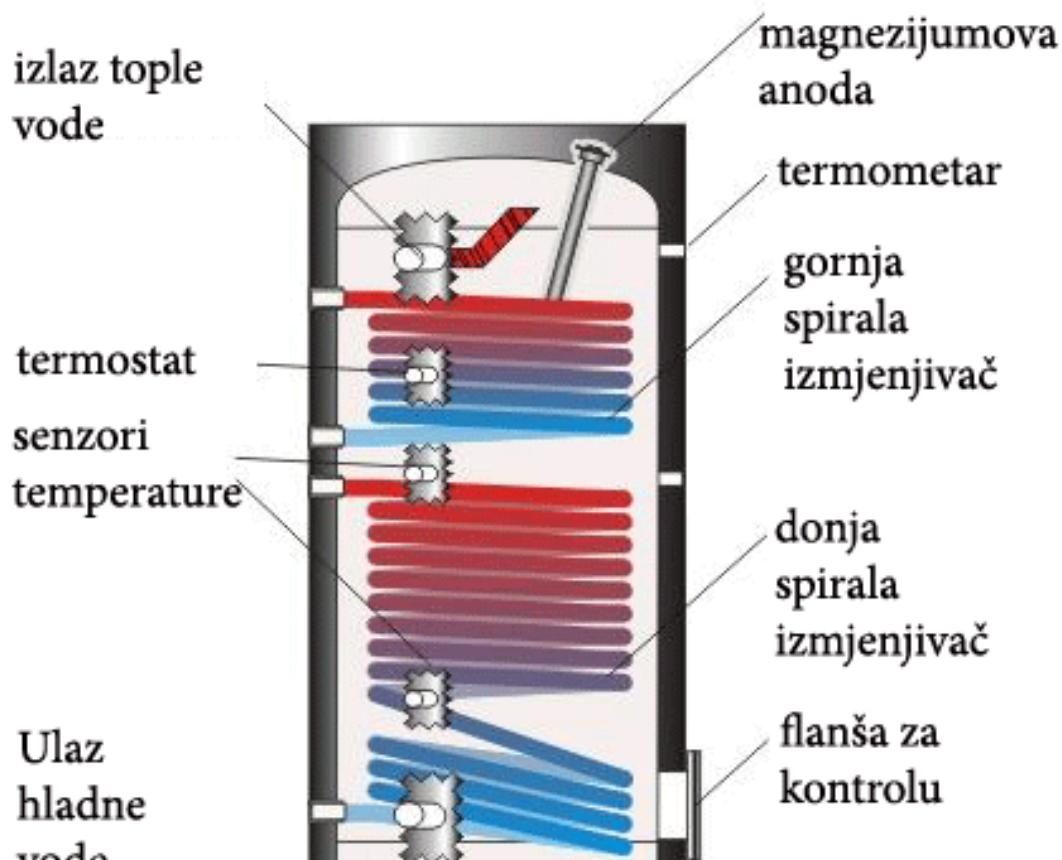
► Sunčani kolektori – krivulje efikasnosti

▶ Usporedba učinkovitosti ravnih i vakumskih kolektora

► Spremnik PTV

▶ Solarna pumpna grupa

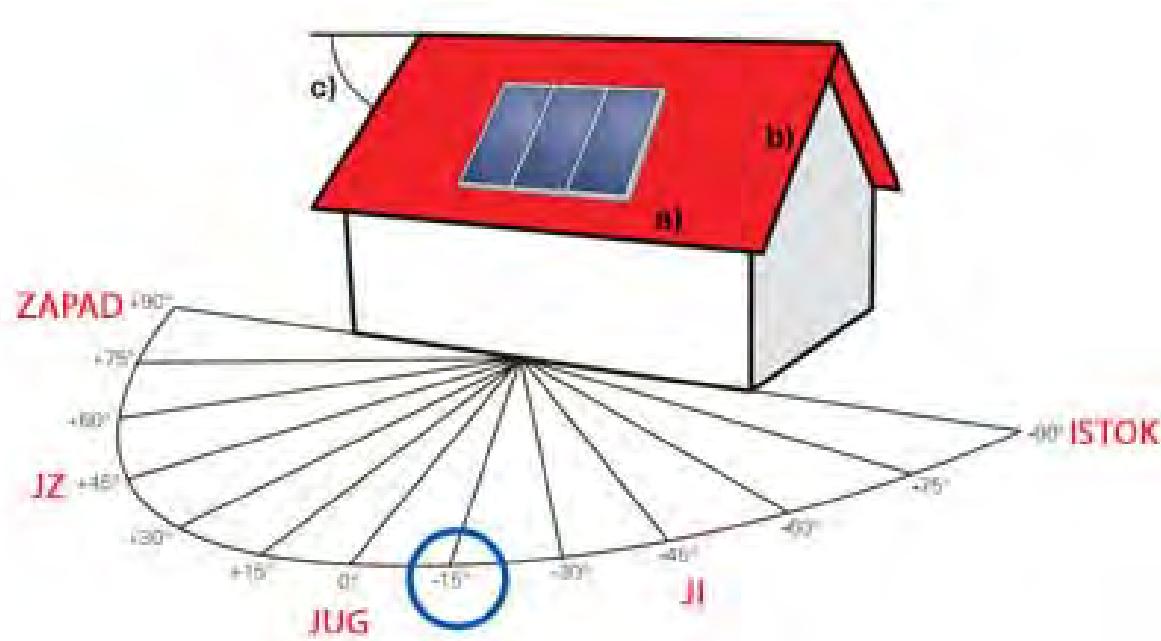
► Solarna regulacija

▶ Termosifonski solarni sustav

► Orjentacija i nagib kolektora i panela

▶ Samogradnja solarnog kolektora

▶ Načini montaže kolektora

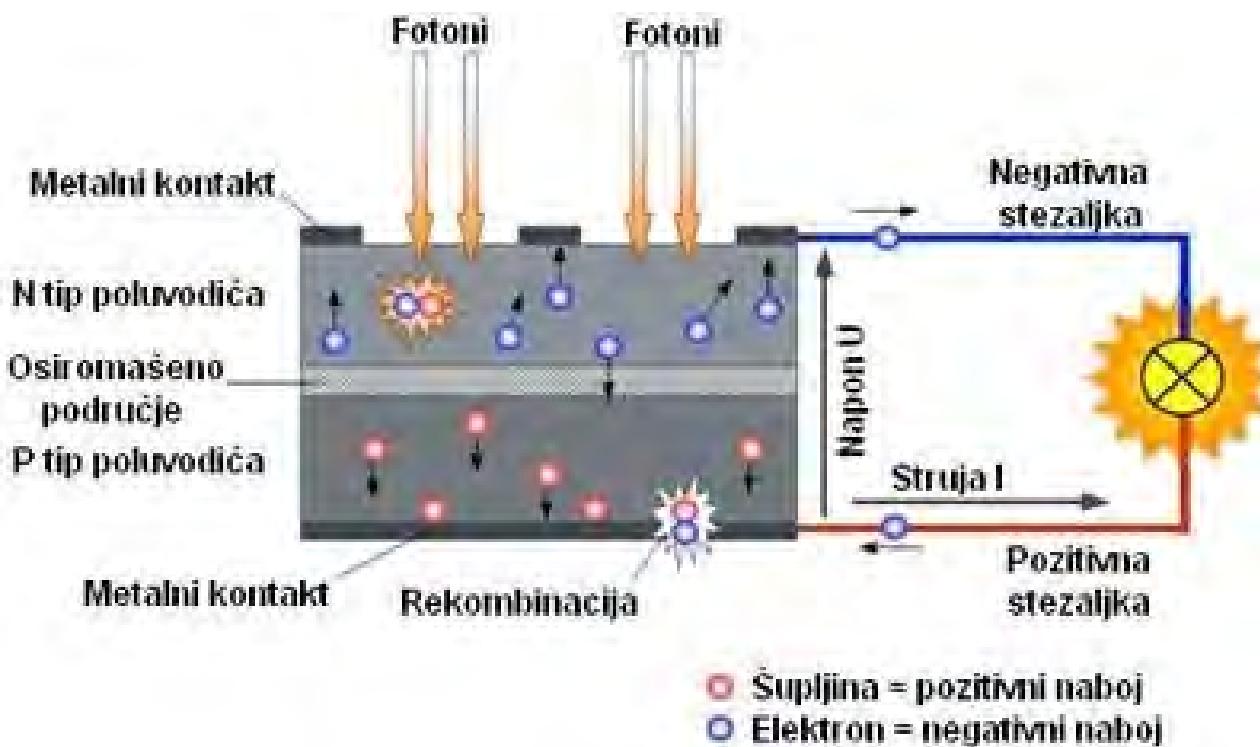

Energija Sunčevog zračenja za proizvodnju električne energije

- ▶ Izravna pretvorba sunčane energije u električnu
- ▶ Princip rada: fotoelektrični efekt
- ▶ Otkrio Becquerel 1839., objasnio Einstein 1905.– Nobelova nagrada 1921.

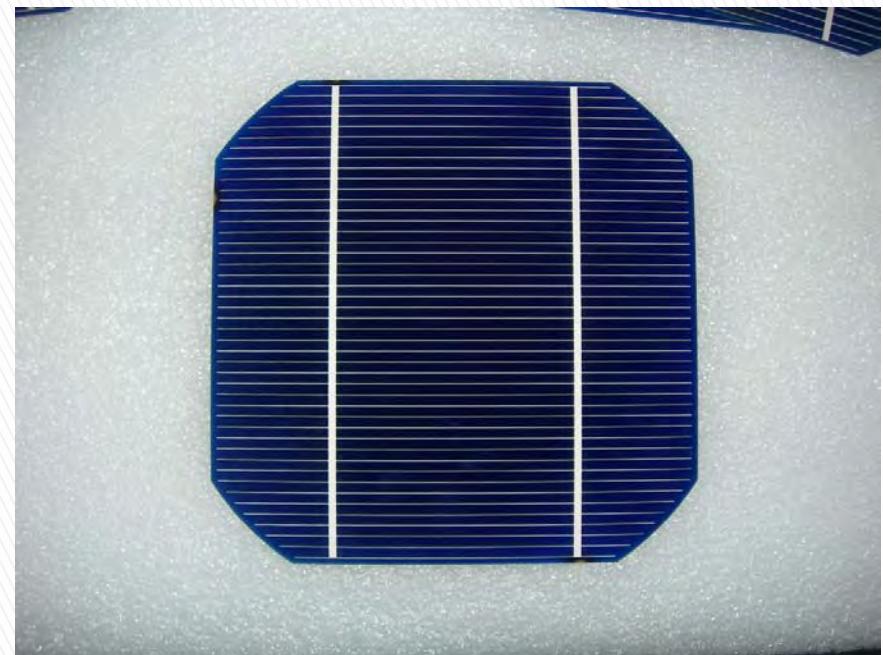
- ▶ Pod djelovanjem fotona izbijaju se elektroni iz osiromašenog područja PN spoja (obično silicij) i putuju prema negativnom sabirniku, a pozitivne čestice (šupljine) pozitivnom sabirniku - EM sila (napon). Strujni krug kroz trošilo

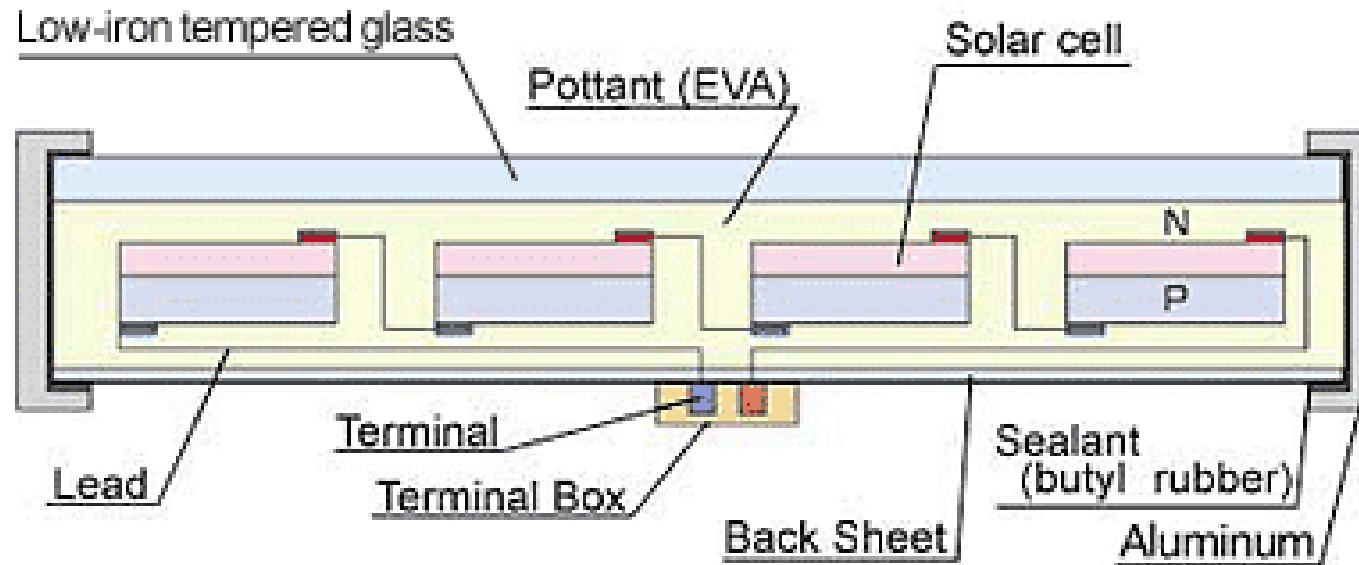
► Vrste fotonaponskih čelija

- polikristalične η : 15%
- monokristalične η : 17%
- amorfne η : 9%
- CdS/Cu₂S η : 12%
- GaAlAs/GaAs η : 24%
- GaAs η : 27%

Naponi jediničnih čelija od 0,5
do 1 V

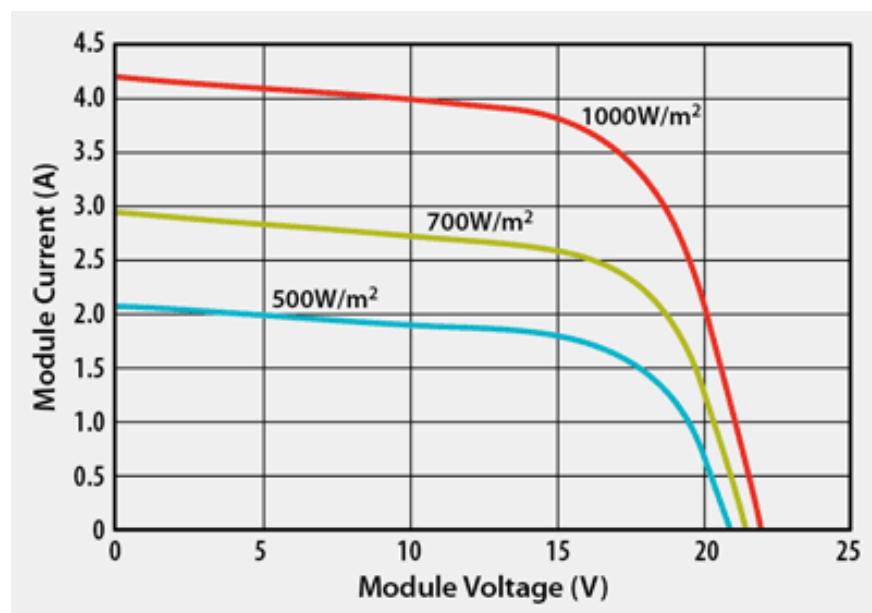

► Fotonaponski moduli

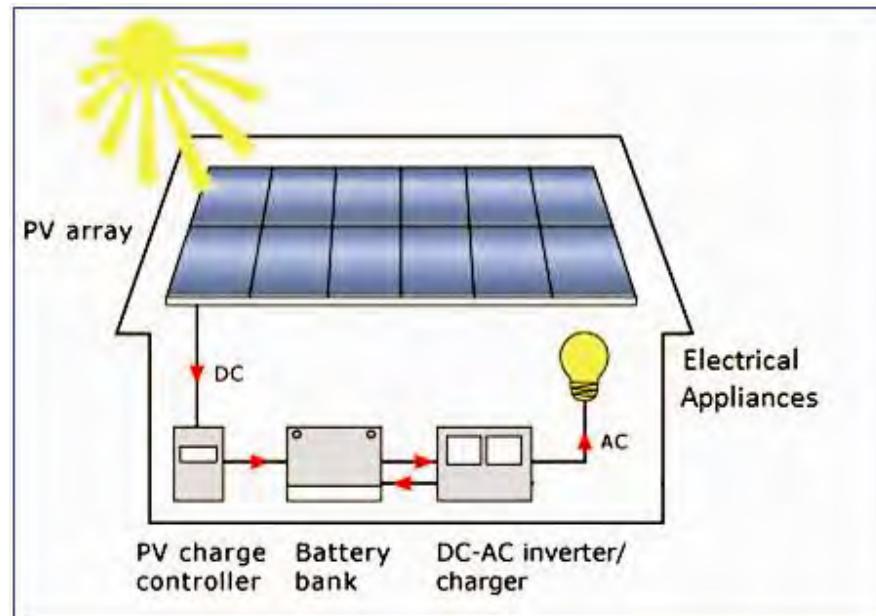
FN moduli

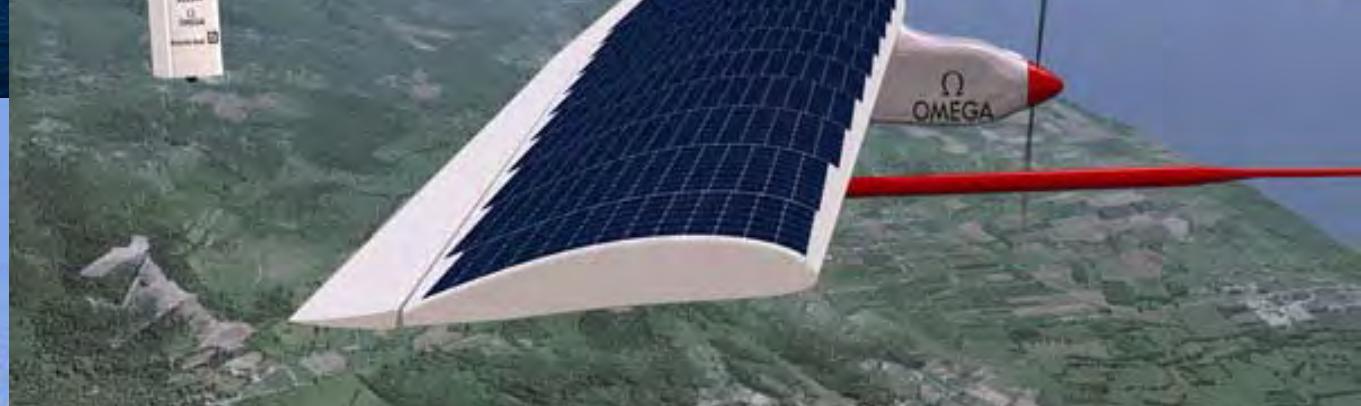

U-I karakteristika FN modula

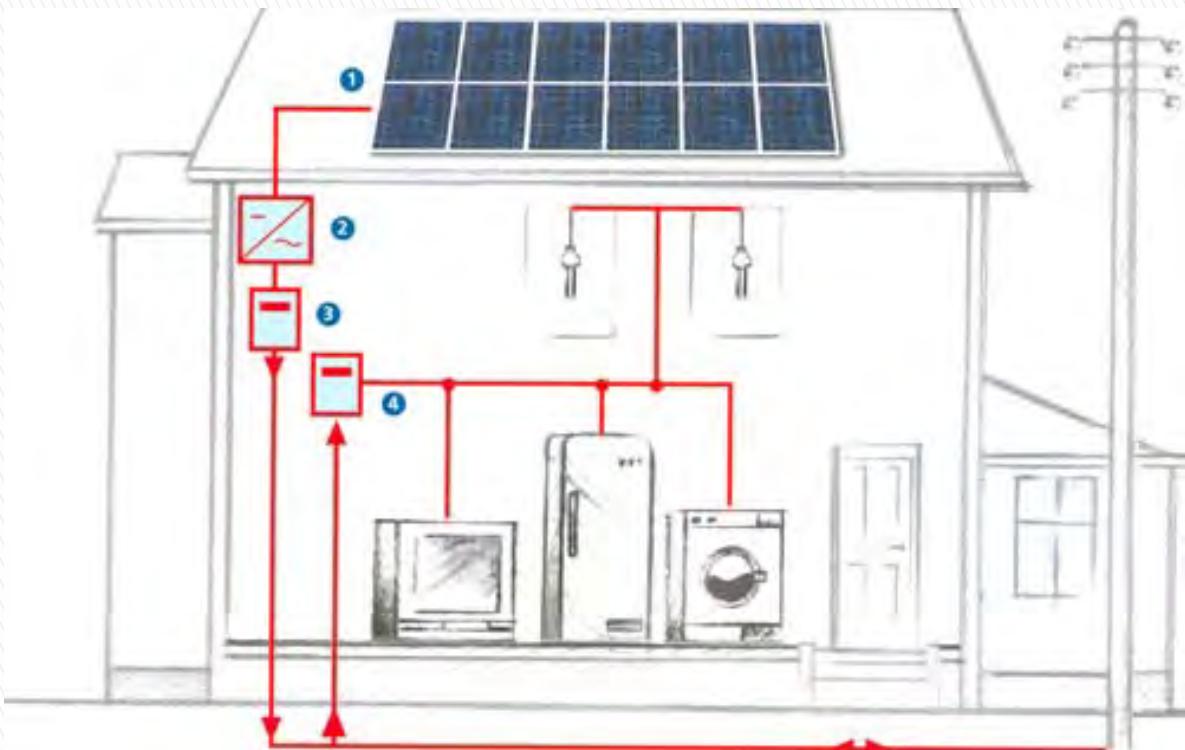
▶ Primjena FN modula

- otočni sustavi
 - FN paneli
 - Regulator punjenja
 - Baterija
 - DC/AC inverter
 - trošilo

- mrežom vezani sustavi
 - FN moduli
 - DC/AC mrežni inverter
 - Brojilo

A photograph of a sunset over a calm sea or lake. The sky is filled with horizontal clouds, transitioning from deep blue at the top to warm orange and yellow near the horizon. The sun is partially visible at the bottom center. A faint grid pattern is overlaid on the image, consisting of thin white lines that intersect to form a grid.

Hvala na pozornosti!

Mirko Gašljević ing.stroj.